

KORÁH

(IV. Mózes 16.1 - 18.32)

קֹרַח

Leírja a nagy lázadást, amikor a kohaniták még több kiváltságot követeltek maguknak és kétségbe vonták Mózes autoritását és uralmának isteni eredetét. A lázadókat, a levita Koráchot és társait végül elnyelte a föld, és a nép megdöbbenven vette tudomásul, hogy az isteni türelemnek is van határa.

Ez volt a neve annak a tekintélyes, nagy tudású levita férfinak, aki pártot ütött Mózes ellen. Egyesek szerint a Reuben családból származó Dátán és Avirám szervezték az összeesküvést, akik nem tudtak belenyugodni, hogy törzsük nem részesült az elsőszülötti kiváltságokból. Kihasználták Korách szónoki készségét, ismertségét, ezért választották vezetőjüknek. Ugyanis Koráchnak több személyes sérelme akadt, pl. nem ő lett a törzsfőnök, hanem a fiatal Elicafan, kohén szeretett volna lenni, azaz pap, de ez utóbbi Áron fiainak jutott osztályrészül, vitája volt Mózesrel és mivel érvei tetszetősek, avagy demagógok voltak, tömegeket tudott megnyerni. Hangoztatta, hogy nem érdemes földet megművelni, mert a széleket és a lehulló szemeket a szegényeknek kellett hagyni. De állatot sem érdemes tartani, mert az elsőszülötteket a papok elvitték, sőt a gyapjú nyírásának elejét is le kellett adni, így a leghelyesebb, ha mindenki az egész vagyonát Áron fiainak adja és akkor többet nincs gondja. Ma ezt úgy mondanák a populisták, hogy nem érdemes vállalkozni, mert minden pénz az adóba megy. Koráchot és csoportját elnyelte a föld, de fiaik nem tartottak apjukkal. Korách fiainak zsoltárai gyakori és kedvelt imánk lett. E családból származott Sámuel próféta is. Hogy bizonyosság legyen Lévi törzs a kiválasztott a szent szolgálatra, és nem az elsőszülöttek, valamint Áron leszármazottai az Ö. való parancsai szerint lettek papok, minden törzs levágott egy-egy botot, amelyet a Hajlékban a bizonyosság ládája elé helyeztek. Az Áron által elhelyezett bot kivirult, mandulát érlelt. Így Áron és a Levita törzs legitimitása vitathatatlaná vált.

Sokszor vagyunk tanúi annak, hogy pártok és csoportok vitáját nem nézetbeli vagy ideológiai különbségek teremtik. Több esetben személyes kielégítetlen becsvágy az okozója a szakadásnak, csoportok, pártok kettéválásának. Hetiszakaszunk ősi történelmünk első ilyen esetét beszéli el: Korách (קֹרַח) és társainak Mózes elleni lázadását. A levita törzsből származó Korách a nép előkelői közé tartozott. De ő nem volt megelégedve sem gazdagságával (hagyomány), sem társadalmi helyzetével. Főpapi vagy ahhoz hasonló méltóságra vágyott. Maga mellé vett 250 embert és a perlekedésükről híres Dátánt és Avirámot, majd így szólt Mózeshez és Áháronhoz: “Túl sokat vettetek magatoknak! Az egész nép szent, hát miért emeltétek magatokat Isten gyülekezete fölé?” Mózesnek, Izrael első és legnagyobb vezetőjének nagyon fájtak ezek a szavak. Megértette a nép zúgolódását, mikor víz- vagy eleséghiány miatt panaszkodtak, vagy mikor háborútól féltek. De azzal vádolni őt, hogy uralkodik rajtuk, őt, aki jobban szerette népét, mint saját magát?! “Egyiktől sem vettem el egy szamarat sem, nem tettem rosszat egyiknek sem”, fakadt ki keserűségében. “És még akkor is védte a népet... Isten el akarta pusztítani az egész nemzedéket, de Mózes így szólt: Isten, minden élőnek ura, hát egy ember vétkezik, és Te az egész gyülekezetre haragszol?!” Mózes, mint vezető, mint megalapítója a zsidó népnek, egyedülálló Izrael történetében. “Nem támadt még egy olyan próféta Izraelben, mint Mózes.” E mondattal fejeződik be a Tóra. És mégis Korách esetében – ha ideiglenesen is – kétségbeesés fogta el. “És meghallá Mózes Korách szavait és arcra borult.” Nem volt ereje eleinte beszélni a lázadókhöz. Isten maga tett igazságot a Mózes és Áháron ellen fellázadt csoport. megbüntetésével “és a Föld megnyitá száját és elnyelte őket”. A Mózes családjából való Korách féktelen becsvágya hamis vádaskodás és irigység alapján akart a nagy vezető helyére lépni. Szomorú elgondolni, hogy ma is vannak közöttünk egyének, kik kielégítetlen becsvágyukban képesek pártokat kettéosztani vagy új pártot alapítani egyedül azért, hogy az áhított: “szék” birtokába kerüljenek... Korách esetében a pártoskodás elterjedt a nép széles körében. Sokan Mózeset vádolták a Koráchot ért szerencsétlenségért. “Izrael fiainak gyülekezete panaszt emelt másnap Mózes és Áháron ellen, mondván: ti öltétek meg Isten népét.” Ugyanakkor pestis tört ki a nép körében, mely több ezer embert emésztett el. Az elbeszélés szerint Áháron főpap fékezte meg a ragályt. “Áháron a nép közé sietett, füstölő áldozatot égetett, a holtak és az élők közé állt, és a ragály megszűnt.” (Mivel annak idején a kohaniták orvosok is voltak, a főpap beavatkozása valószínűleg nemcsak csoda alapján, hanem higiéniai eszközökkel is történt.) Áháronnak passzív szerepe volt a Koráchhal való vitában. Nem hallatta hangját, bár ellene is áskálódtak. De ő a nagy békeszerető hírében állott. Az Atyák Mondásai szerint “ohév sálom vörodéf sálom” békét szerető és békét szerző volt. Ezért nem tekintve az őt ért sérelmeket, segítségére sietett az ellene lázadó népnek. Mózes nagyvonalúsága, Áháron békeszeretete ezúttal is megmentette a népet. Csak a felbujtók fizettek féktelen becsvágyukért. Korách története feltétlenül szól hozzánk, a mai nemzedékhez is. A nép vezetői nem önmaguk tekintélyének vagy uralkodási vágyuknak szolgálai kell legyenek. A nép szeretete, az érte való aggódás és a nemzet java kell, hogy irányítsa lépteiket és nem a személyes ambíciók. Sokat hallottunk a karaiták szeptájáról. Hogy született ez a szekta? Babilóniában a Rész Galuta, a gálut feje volt a Talmud korában az ott élő zsidók feje. A IX. században a Dávid nevű vezető két fia

között viszály tört ki a stallum elnyeréséért. A mellőzött Anán ben Dávid ott hagyta közösségét és azzal a jelszóval hogy csak a Biblia szavai mérvadóak a Szóbeli Tan és a Talmud mellőzésével új vallási szektát alapított. (Mind mai napig vannak karaiták, ha kis számban is.) A fenti példa is azt mutatja, hogy személyes ambíciók, sértődések széthúzást, szakadást idéznek elő a népben. Izraelnek soha nem hiányoztak külső ellenségek, de a “koráchok” mindenkor meggyengítették és meggyengítik a népet.

Rabbi Isser Zalman Meltzer nagy bölcs volt 100 évvel ezelőtt Jeruzsálemben. Egy alkalommal, a Gemore előadása közben felszólalt egy fiatalember, aki általában nem vett részt a vitákban. Azt állította, hogy Rabbi Meltzer magyarázata ellentmond Szfász Emesznak, a nagy talmudmagyarázó bölcsnek. Rabbi Meltzer elnézést kért a tévedésért, és engedélyt kért a folytatásra. Az óra után Rabbi Meltzer egyik legjobb tanítványa ezt mondta neki: „Rabbi, nem értem. Először is, a magyarázata nem állt ellentétben Szfász Emesz magyarázatával. Másodsor, még ha ellenkezett volna is, azzal sem lett volna semmi baj, hiszen szabad más magyarázatot adni.” Rabbi Meltzer így indokolta meg tettét: „Észrevettem, hogy ott ült egy idősebb ember az előadásomon, aki nem szokott járni. Az a diák pedig, aki feltette a kérdést, általában nem vesz részt a vitákban. Azt gondoltam, hogy a két különleges körülmény talán kapcsolatban áll egymással. Talán az idősebb férfi lehetséges vőnek tartotta a fiatalabbat. Ebben az esetben nem akartam negatív fényben feltüntetni a fiatalembert.” Egy héttel később Rabbi Meltzer feltételezése igaznak bizonyult: a tanítvány eljegyezte az idősebb férfi lányát. A valódi szerénység azt jelenti, hogy készek vagyunk rossz fényben feltüntetni magunkat, ha ez segít valaki másnak. Ennek eklatáns példáját láthatjuk a Korách hetiszakaszbán. Mózes és Áron unokatestvére, Korách, lázadást szított ellenük azt állítva, hogy igazságtalanul ragadták magukhoz a vezető szerepeket, és nem vették figyelembe a nép többi tagjának próféta képességeit. Azt állította, hogy Mózes és Áron nem szentebbek, mint bárki más, és kigúnyolta a tanításait. Dátán, Ávirám és még 250 ember csatlakozott hozzá. Vajon volt alapjuk ezeknek a vádaknak? Nem, teljességgel abszurdak voltak. Ki vádolhatná Mózeset azzal, hogy magához ragadta a hatalmat, hiszen az elején az Örökkévalónak kellett meggyőznie őt, hogy fogadja el a vezető szerepet? A Tóra úgy írja le Mózeset, mint a „legszerényebb embert a világon”. A hatalomszerzés volt a legutolsó dolog, amit akart. Mindazonáltal Mózes azt mondta a lázadóknak, hogy ha bármilyen kétségük van Áron kinevezésével kapcsolatban, akkor végezzék el a következő próbát: Minden egyes ember, aki jogot formál Áron pozíciójára, hozzon illatáldozatot az Örökkévalónak, és akit a Mindenható választ, az lesz a Főpap. Mózes hajlandó volt a saját pozícióját kockára tenni azért, hogy lecsendesítse a lázadókat. Ezután, a szerénység fényes példáját mutatva, Mózes találkozni akart Dátánnal és Ávirámmal. Noha ők ketten provokatőrök voltak, és Mózes azt kockáztatta, hogy megalázzák, mégis békét akart teremteni. Dátán és Ávirám természetesen visszautasították Mózes ajánlatát, és becsmérelték őt. Ezzel az utolsó próbálkozás is elbukott, és ez a szerencsétlen történet azzal végződött, hogy a föld megnyílt, és elnyelte a lázadókat. Drámai tanulságot találunk ebben a történetben. Noha Mózesnek 100%-ig igaza volt, és kitette magát sértéseknek és megaláztatásnak is, mégis megtett mindent, amit csak tudott, hogy megállítsa a tragédiát. Ezzel példát mutatott az elkövetkező nemzedékeknek, hogy milyen is az igazi szerénység, és megmutatta, hogy a béke érdekében milyen messzire kell elmennünk a saját egonkon való felülemelkedésben.

Rási arról számol be, hogy Korách hogyan kezdeményezett lázadást a zsidó nép kijelölt vezetői ellen. Összegyűjtött a közösség főemberei közül 250-et, felöltöztette őket kék bíborszínű, gyapjú köntösbe. Odamentek tehát Mózes elé és megkérdezték, hogy ez a teljesen tchélet színű köntös nem helyettesítheti-e cicesz/rojt viselését. Amikor pedig Mózes azt feleli nekik, hogy így is kötelező rojtot viselni a ruhán, kinevették, mondván: lehetséges-e, hogy egy bármilyen színű ruhát egy szál tchélet mentesít, amíg az egész tchélet színű ruha nem mentesíti magát? A Maharal úgy magyarázza az előzőeket, hogy Korách nem csupán azt tette gúny tárgyává, ahogyan Mózes rendelkezett ebben a kifejezett micvában. Korach kifogása Mózes és Áronnal szemben az volt, hogy – annak ellenére, hogy az egész közösség, tehát minden egyes személy szent, és Isten közöttük lakozik – „miért emelitek magatokat az Örökkévaló gyülekezete fölé”? Nincs szükség a ruhában tchélet színű szálra és nincs szükség spirituálisan felsőbbrendű vezetőkre egy olyan közösségben, ami teljességgel szent. Korách úgy érezte, hogy mindenkinek egyenlő lehetőséget kell adni, hogy Istent szolgálhassa bármilyen lehetséges módon. Amit viszont Korách nem vett figyelembe, hogy nem Mózes nevezte ki Áront kohen gádolnak (főpapnak), hanem Isten tette. Az a tény, hogy mások is szentek és képesek Istent a Miskánban (szent sátorban) szolgálni, még nem jelenti azt, hogy Isten ezt várná el tőlük. Egyszer egy chászid sírva kereste fel a rebbjét, hogy mivel favágóként egyedül él az erdőben, sosem tud minjában (10 férfivel együtt) imádkozni, pedig mennyire vágyik rá. A rebbe erre szeretetteljesen azt mondta neki: „Miből gondolod, hogy Isten azt várja el tőled, hogy minjában imádkozz? Lehet, hogy több öröme telik abban a vágyban, amit a minján iránt érzel, mivel nem tudsz résztvenni benne.” Nem érthetjük, hogy Isten miért állít embereket olyan helyzetekbe, ahol nem tudnak bizonyos micvákat betölteni. Ha enyhítő körülmények tartanak vissza valakit attól, hogy Istent egy bizonyos módon szolgálja. A helyes hozzáállás a helyzethez az, hogy ne hagyjuk figyelmen kívül ezeket a körülményeket, csak azért, hogy azt tehessük, amihez kedvünk van. Isten megadja nekünk a lehetőséget a hozzá való közelebb kerüléssel azáltal, hogy elfogadjuk és növekedünk a különleges helyzetünkben. Ahelyett, hogy amiatt kedvetlenednénk el, hogy nem lehetünk kohen gádolok – vagy nem szolgálhatjuk őt úgy, ahogyan mi akarjuk –, még kiformalhatunk egy nagyon is isteni kapcsolatot azáltal, hogy a körülményeinken belül jutunk el a kiválóságra.

HÍREK A VILÁGBÓL

Úttörő AI-projekt: 5000 éves ékírást fordíthatunk le egyetlen gombnyomással. https://bzsh.hu/2023/06/20/uttoro-ai-projekt-5000-eves-ekirast-fordithatunk-le-egyetlen-gombnyomással/
Modern mintatelepnek szánták, de zsidó gyűjtőtáborként vált ismertté egy Párizs melletti negyed. https://24.hu/kultura/2023/06/21/bizarr-tortenelem-naci-nemetszag-harmadik-birodalom-parizs-drancy-gyujtotabor-tabor-koncentracios-auschwitz-holokauszt-epiteszettortenet-epiteszet/
Nagy István agrárminiszter: A kóser vágás a vallásszabadság része. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/mazsihisz-hirek/nagy-istvan-agrarminiszter-a-koser-vagas-a-vallasszabadsag-resze
Újabb konfliktus készülődik Izrael és a palesztinok között. https://www.portfolio.hu/global/20230618/ujabb-konfliktus-keszulodik-izrael-es-a-palesztinok-kozott-622326
Hetven éve végezték ki az atomkémkedés bűnbakjaivá tett Rosenberg-házaspárt. https://mult-kor.hu/hetven-eve-vegeztek-ki-az-atomkemkedes-bunbakjai-va-tett-rosenberg-hazaspart-20230619?pIdx=2
Egy zsidó szokás, amit sosem értettél: ezért visznek követ a sírokra. https://femina.hu/terasz/kovek-a-zsido-sirokon
A megállapodás szerint az izraeli fél ígéretet tett arra, hogy a kirendeltség területén tulajdonjogot biztosít Oroszországnak, és kivonja a területet a további építkezések alól. https://akibic.hu/2023/06/20/varatlan-oroszorszag-nagykovetsegi-kirendeltseget-nyit-jeruzsalembe/
Egy argentin bíró megelégedte, hogy még mindig nincsenek rendőrökézen annak a terrortámadásnak az elkövetői, akik 85 embert öltek meg egy Buenos Aires-i zsidó központ elleni bombamerényletben 1994-ben. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/egy-argentin-biro-elfogatoparancsot-adott-ki-az-1994-es-terrtamadas-hezbollah-elkovetoi-ellen
Mi lesz a Hezbollah Izrael területén lévő sátraival? https://ujkelet.live/2023/06/22/mi-lesz-a-hezbollah-izrael-teruleten-levo-satraival/
Izrael jóváhagyta az építési eljárások lerövidítését Ciszjordániában; a kormány több ezer építési engedélyt készült jóváhagyni. https://izraelinfo.com/2023/06/20/izrael-jovahagyta-az-epitesi-eljarasok-leroviditeset-ciszjordaniaban-a-kormany-tobb-ezer-epitesi-engedelyt-keszul-jovahagyni/
Horthy Miklós és a felhevült arcú, buzgó emberek. https://magyarnarancs.hu/publicisztika/horthy-miklos-es-a-felhevult-arcu-buzgo-emberek-259680
Palesztin merénylők lőttek agyon négy izraelit Ciszjordániában. https://nepszava.hu/3199094_merenylet-ciszjordania-negy-izraeli-halott
Putyin szerint Zelenszkij „a zsidó nép szégyene”. https://mandiner.hu/cikk/20230616_volodimir_zelenszkij_vlagyimir_putyin_zsidóság_ukrajna_oroszország
Sharansky , az egykori szovjet politikai fogoly, emberjogi harcos és világszerte ismert zsidó közéleti ember Putyin orosz elnök szavaira reagált, aki pár napja úgy nyilatkozott, hogy Zelenszkij a „zsidó nép szégyene”. https://www.szombat.org/politika/nathan-sharansky-a-zsidok-buszkek-lehetnek-zelenszkijre
Izraeli kutatás: a zöld étrend lassíthatja az agy öregedését. https://bzsh.hu/2023/06/21/izraeli-kutatas-a-zold-etrend-lassithatja-az-agy-oregedeset/
Horthy a magyar zsidók többségét átadta a náci hóhéroknek. https://mazsihisz.hu/mazsihisz/kozlemenyek/mazsihisz-horthy-a-magyar-zsidok-tobbseget-atadta-a-naci-hoheroknak
A pultosnak nem tűnt fel. https://akibic.hu/2023/06/19/abszurd-soros-gyorgy-bankjegyekkel-fizetett-egy-ferfi-akocsmaban/
Tel-Aviv „gazdag kulturális örökségét, barátságos embereit, valamint az ételek, a vásárlás és a tanulási lehetőségek bőségét” nevezték meg a rangsorolás okaként. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/tel-aviv-a-vilag-legboldogabb-varosa-a-travel-com-szerint
Vízummentességi program és rasszizmus a válogatott meccsén. https://ujkelet.live/2023/06/22/vizummentessegiprogram-es-rasszizmus-a-valogatott-meccsen/
A közelmúltban elkövetett palesztin terrorcselekményekre adott reakciók azt jelzik, számos izraelinél betelt a pohár. https://www.hetek.hu/cikkek/kulfold/2023junius/terror-es-megtorlas-szamariaban
Dago gazdijával együtt sebesült, együtt fekszenek a kórházban. https://izraelinfo.com/2023/06/20/dago-gazdijaval-egyutt-sebesult-egyutt-fekszenek-a-korhazban/
Drónsapással végzett az izraeli hadsereg három feltételezett palesztin szélsőséggel. https://168.hu/kulfold/dron-izrael-palesztin-szelsoseges-261101
Izraeli válogatott , arab focistát szerződtetett a Fradi. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/életforma/izraeli-valogatott-arab-focistat-szerzodtetett-a-fradi

A pedagógusok tiltakozása miatt bizonyítvány és évváró nélkül fejezték be a tanévet Izraelben a középiskolások. <https://bzsh.hu/2023/06/22/evzaro-nelkulizrael-kozepiskolasok/>

Mit vinnék magammal... Auschwitzba? <https://transtelex.ro/tarca/2023/06/21/kolozsvar-zsidok-deportalas-auschwitz-emlekezes>

Itt van tammuz hónap, fázni egészen biztosan nem fogunk. <https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/zsido-vilag/itt-van-tamuz-honap-fazni-egeszten-biztosan-nem-fogunk>

Az erőszaknak és a háborúnak ezt a 350 kilogrammos jelképét a béke és az egység jelképévé alakítjuk – jelentette ki Uruguay elnöke, Luis Lacalle Pou. <https://akibic.hu/2023/06/20/bekegalambot-ontenek-egy-hatalmas-naci-bronzsas-szoborbol/>

A Bálint Ház facebook oldalán jelentette be a fejleményeket. <https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/az-epulettulajdonos-bzsh-a-sziivarvanyos-zaszlo-levetelere-kerte-a-balint-hazat>

Ben-Gvir, Sabtáj, a szélturbinák és a drúzok. <https://ujkelet.live/2023/06/22/ben-gvir-sabtaj-a-szelturbinak-es-a-druzok/>

Gulyás Gergely Jeruzsálemben járt. <https://izraelinfo.com/2023/06/15/gulyas-gergely-jeruzsalembe-jart/>

Minden idők legnagyobb izraeli külföldi befektetését jelentette be Benjamin Netanjahu. <https://www.portfolio.hu/uzlet/20230618/minden-idok-legnagyobb-izraeli-kulfoldi-befekteteset-jelentette-be-benjamin-netanjahu-622322>